

## عنوان مقاله:

نقد هادیان دین گرا و دنیاگرا در تفکر عرفانی جامی

## محل انتشار:

دو فصلنامه مطالعات ادبی متون اسلامی، دوره 6، شماره 21 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

## نویسنده:

رویا احمد امرجی - گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی (ره) شهرری، تهران، ایران

## خلاصه مقاله:

عنایت و توجه پادشاهان قرن هشتم و نهم به پیران و مشایخ بزرگ و تکریم آنان و هم چنین اظهار ارادت و تعلق خاطر فراوان سلاطین و شاهزادگان تیموری نسبت به خانقاهیان و بزرگان صوفیه، یکی از دلایل بسیار مهم رواج عرفان و تصوف در این ادوار بوده است. در قرن نهم، شاهد ظهور شاعران عارفی هستیم که در آثار خود به سلوک معنوی پرداخته و به لزوم هادی و راهنما اشاراتی مستقیم داشته اند؛ و از آن جا که هیچ سلوکی بدون راهنما محقق نمی شود، جامی نیز به عنوان یکی از بزرگ ترین شعرای عارف قرن نهم در دیوان اشعارش از هادیان و راهبران طریقت با عناوین گوناگون نظیر «پیر»، «مرشد»، «شیخ»، «ساقی»، «مراد»، «رند» و «قطب» و غیره یاد کرده و وجود آنان را اصل بلافصل دانسته است. هدف این پژوهش، نقد و بررسی و تبیین اهمیت جایگاه پیر و شیخ و مرشد در دیوان اشعار مولانا عبدالرحمن جامی است. با توجه به فراوانی کاربرد واژه های مذکور در دیوان اشعار جامی مقاله حاضر، رویکردی به دیدگاه جامی درباره پیران و مشایخ قرن نهم و نقد آنان دارد. دیدگاه مثبت جامی نسبت به پیران که آنان را انسان کامل می داند، موجب شده است که واژه پیر در دیوان اشعار او در مقایسه با سایر واژه های مترادف از بسامدی بیش تر برخوردار باشد.

## کلمات کلیدی:

"جامی"، "پیر"، "شیخ"، "دین گرا"، "دنیاگرا"

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1466682>

